

ארץ ישראל נתנה על ידי יסורין – THE PAIN OF ACQUIRING THE LAND OF ISRAEL

א.

תניא רשב"י אומר ג' מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל, וכולם לא נתנם כי אם על ידי יסורין ואלו הן, תורה וארץ ישראל ועלם ועולם הבא.

ברכות ה' עמ' א'

ב.

יש מעלות שהן בטבע האדם, לפי שורש יצירתו באשר הוא אדם, להשיגן. וכיון שהן שוות למטבע א"צ יסורין כדי לזכות אליו. אמנם לזכות למעלה שהיא חוץ למטבע, ולמעלה מן הטבע, אין כוחות הגוף שהם טבעיים מוכנים לזה כ"א ע"י יסורין. כענין הנבואה שכשהיתה חלה, היו אבריהם מתפרקים, כמו שביאר הרמב"ם ביסודה"ת וכמו שהפסוקים מורים בדניאל ועוד במקומות רבים, והכל מפני שהנבואה היא מעלה עליונה חוץ למטבע, אין הגוף הטבעי מקבלה כ"א ע"י יסורים, שיותש חילו וישבר. ע"כ אלו הג' מעלות הם כולם למעלה מן הטבע. והנה האדם מורכב משכל, גוף ונפש. ומצד שלשתם יוכל להיות לו מעלות שוות אל הטבע, וגם יוכל להתרומם מעל חוקי הטבע בשלשתם. וישראל הכינם הקב"ה שבג' אלה יתעלו מעל עניני הטבע. מצד השכל, נתן להם התורה לרומם השלמת שכלם למעלה מכח הטבע. ומצד הגוף, א"י שהיא ארץ גופנית, ומ"מ יש בה כח קדושה סגולי למעלה מענין הטבע. ועוה"ב, מצד הנפש לזכות למעלה עליונה גבוהה מן הטבע, ע"כ כולם לא נתנו כ"א ע"י יסורין.

עין אי"ה, ברכות א' ל"ב

ג.

אַרְצֵי יִשְׂרָאֵל אֵינָנָה דְבַר חִיצוֹנִי, קִנְיֵן חִיצוֹנִי לְאַמָּה, רַק בְּתוֹר אֲמֻצְעֵי לְמִטְרָה שֶׁל הַהֲתְאֲדוּת הַכְּלִלִית וְהַחֲזָקָת קִיּוּמָה הַחֲמֻרִי אוֹ אֲפִלּוֹ הַרוּחָנִי. אֲרֵץ יִשְׂרָאֵל הִיא הַטִּיבָה עֲצֻמוֹתִית קְשׁוּרָה בְּקֶשֶׁר חַיִּים עִם הָאַמָּה, חֲבוּקָה בְּסִגְלוֹת פְּנִימִיּוֹת עִם מְצִיאוֹתָהּ.

ומתוך כך אי אפשר לעמוד על התוכן של סגולת קדושת ארץ ישראל, ולהוציא לפועל את עומק חבתה, בשום השכלה רציונלית אנושית כי אם ברוח ד' אשר על האומה בכללה, בהטבעה הטבעית הרוחנית אשר בנשמת ישראל, שהיא ששולחת את קויה בצבעים טבעיים בכל הארחות של ההרגשה הבריאה, ומזרחת היא את זריחתה העליונה על פי אותה המדה של רוח הקדושה העליונה, הממלאת חיים ונעם עליון את לבב קדושי הרעיון ועמוקי המחשבה הישראלית.

המחשבה על דבר ארץ ישראל, שהיא רק ערך חיצוני כדי העמדת אגודת האומה, אפילו כשהיא באה כדי לבצר על ידה את הרעיון היהדותי בגולה, כדי לשמור את צביונו ולאמץ את האמונה והיראה והחזוק של המצות המעשיות בצורה הגונה, אין לה הפרי הראוי לקיום, כי היסוד הזה הוא רעוע בערך איתן הקודש של ארץ ישראל. האמוץ האמתי של רעיון היהדות בגולה בא יבא רק מצד עמק שקועו בארץ ישראל, ומתקות ארץ ישראל יקבל תמיד את כל תכונותיו העצמיים.

צפית ישועה היא כח המעמיד של היהדות הגלותית, והיהדות של ארץ ישראל היא הישועה עצמה.

אורות, אורות ארץ ישראל א'